

skjøndt jeg ikke kan andet end troe, at Indenrigsministeren i Reglen bedre vil kunne bedømme Sagen, naar der er fremkommet Erklæringer baade fra Communalbestyrelsen og Amtmanden, end naar det er Amtmanden, der staar ligeoverfor Communalbestyrelsen. Det er heller ikke fordi jeg jo godt erkender, at man skal gjøre sig Flid for saa lidt som muligt at overlæsse Ministerierne med en stor Mængde Forretninger; tværtimod, jeg troer, at den Tid er ikke meget fiern, da man vil fristage dem for disse. Men, saalænge Communalbestyrelserne ikke ere anderledes indrettede, vil dette ikke lade sig gjøre. Min Hovedgrund er den, at der forekommer mig; at være noget aldeles Anomalt i, at paa samme Tid, man lader Amtsrådene, hvor kun Amtmanden sidder som Formand, afgjøre sliige Sager, vil man, at den samme Mand for Kjøbstadernes Vedkommende ubetinget skal afgjøre dem. Det forekommer mig, at man derved sætter Kjøbstæderne i en værre Tilstand end Landet, og det er det, jeg mener, at man paa ingen mulig Maade maa gjøre.

Premierministeren: Det er kun i Anledning af det Vndringsforslag, der er stillet af den ærede anden Landssthingsmand for 6te Valgfreds (Schroll), at jeg skal tillade mig at yttre nogle faa Ord. Det gaar ud paa, og er navnlig motiveret ved et specielt Tilfælde, at der skulde tilføies Udtrykket „eller Sognepræst“. Men jeg troer, at det er altså specielt til at kunne tages tilfølg; thi for det første vil Sognepræsten i Reglen boe i Nærheden af Kirken, og de Stier, der gaar til Kirken, ville da ogsaa føre til Præsten. Og, skulde der være et enkelt Tilfælde, saaledes som af ham anført, hvor dette ikke finder Sted, saa maatte det blive Gjenstand for en aldeles speciel Sag, og de Personer, som havde Rettigelse til at benytte denne Vej, maatte paa anden Maade see at blive hjulpede dertil. Dette var med Hensyn til dette Vndringsforslags Indhold; i Henseende til Redactionen deraf skal jeg tillade mig den Bemærkning, at, isald det maatte blive antaget, vilde det være rigtigere at sætte „til Præstegaarden“ end „til Præsten“.

Orsted: Jeg kan heller ikke Andet end

være af denne Mening, at, naar Udkastet engang skal have den Retning, som det nu er besluttet at det skal have, at det da er altfor meget indskrænket ved det Forslag, der er gjort af Udvalget. Der er anført Adskilligt her i Salen til Oplysning om, at der er mange Godstier, der have nok saa stor offentlig Interesse som Kirke- og Thingstier, og altsaa ikke burde udelukkes, naar man vilde give en almindelig Lov angaaende Stier, der høre under offentlig Forsorg. Det forekommer mig vel, at man ikke bør udelukke saadanne Stier af Regulativet, thi vel vilde private Personer have Afgang til at paatale saadanne Stiers Nedlæggelse, naar de have privatretlig Afkomst dertil; men jeg troer dog, at de for en stor Deel have en offentlig Interesse, i det mindste noksaa stor som den; der kan være i at skaffe enkelte Steder af et Sogn en nemmere Vej til Kirken og Thinget end den, de ellers have, og naar de udelukkes fra Regulativet, vilde dog det factiske Resultat i Almindelighed være, at de nedlægdes. Det er ogsaa blevet udtalt, at det vilde være en onskelig Virkning af den foresiggende Lov, at adskillige Stier, der hidtil have været til Byrde for Grundeierne, ville blive nedlagte; men jeg kan paa ingen Maade ansee det ønskeligt, thi de Stier, som man ikke har nogen retlig Forpligtelse til at holde vedlige, kan man nedlægge alligevel; men man vilde give Anledning til ogsaa at nedlægge andre, naar den Lov fik en saadan Affattelse, som her er bragt i Forslag. Derved vilde mange Menneker savne et Gode; det vilde og give Anledning til Processer, hvorved de, som vare lidende ved disse Veies Nedlæggelse, i Almindelighed ikke vilde have Gyde til at paatale Sagen. Det forekommer mig nemlig, at hele Uleiligheden opstaaer derved, at man vil have, at der skal affattes Regulativer over de omhandlede Veie; det kunde være nok, at man havde erklæret, at saadanne Veie skulde anlægges for Communens Regning og ved Hjælp af Communens Foranstaltning, og Expropriationen skulde, om fornødent, finde Sted, uden at man behøvede derom at optage et Regulativ, der vel at mærke indirecte udelukker dem, der ikke deri ere optagne. Det forekommer mig ogsaa, at Loven, især naar den bliver saaledes som af Ud-